

Theo tin từ Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch tỉnh Bình Giang, huyện Mỹ Xuyên tỉnh Kinh Phụng tỉnh chùa Vĩnh Nghiêm (tỉnh Bình Giang) đã được đưa vào danh sách di sản văn phòng UNESCO tại Việt Nam cho biết đã chấp thuận để xét duyệt công nhận huyện Mỹ Xuyên là di sản văn phòng. Đây là một tin vui trong bối cảnh dân ca Quan họ Bình Ninh, Ca Trù của Việt Nam, Bia đá Văn Miếu Quốc Tử giám và được công nhận là di sản văn phòng.

Theo các chuyên gia, kho mỹ thuật tỉnh Kinh Phụng tỉnh chùa Vĩnh Nghiêm có tổng số 3.050 bộ sưu tập đồ vật san khố của nhiều đời trong kho tàng văn phòng gian tại huyện Mỹ Xuyên tỉnh XIII - XIV. Trên các đồ vật mỹ thuật của kho là chữ Hán hoặc chữ Nôm, trên các mảnh ván làm bằng gỗ thối, một loại gỗ thối, gỗ thiêng, màu trắng, ít cong vênh, khi phơi thì mềm, khi khô thì dai và cứng. Kích thước của các mỹ thuật không đồng đều, trung bình cỡ 33cm x 23cm x 2,5cm, vì đã qua nhiều lần in nên các ván in đều có màu đen bóng do bề mặt được phủ một lớp dầu mỹ thuật in khá dày. Lớp dầu này thấm sâu vào ruột gỗ nên có tác dụng chống thấm nước, ẩm mốc và mối mọt rất hiệu quả. Phân tích về giá trị nội dung kho mỹ thuật tỉnh Kinh Phụng tỉnh chùa Vĩnh Nghiêm, ông Trần Văn Long, giám đốc Bộ phận tỉnh Bình Giang cho biết: "Các mỹ thuật tỉnh Kinh Phụng tỉnh chùa Vĩnh Nghiêm bao gồm Kinh Hoa Nghiêm, Kinh A-di-đà... Một số kinh có một chú giải riêng. Sách về giải luật giành cho tăng ni đi tu. Một loại nữa là gấm thối được dùng làm pháp Trú lâm mang bộ sưu tập của người dân Việt Nam như Bộ Thiệt tỉnh, Thiên trúc...".

Theo các nhà khoa học, đây là kho mỹ thuật tỉnh Kinh Phụng duy nhất hiện còn lưu giữ được của Thiệt tỉnh phái Trúc Lâm - Thiệt tỉnh phái tiêu biểu của Phật giáo Việt Nam. Điểm đáng chú ý là những mỹ thuật tỉnh Kinh Phụng này do các pháp sư tỉnh Kinh Bắc, Hải Dương xưa được sưu tập và san khố tại chùa. Từ khi ra đời đến nay, kho mỹ thuật tỉnh Kinh Phụng vẫn được nhà chùa in ấn và đóng thành sách phát hành cho Phật tử và được bộ phận quản lý chùa theo pháp luật công truyền thống. Đây cũng là di sản văn phòng phong phú, đa dạng về lịch sử Phật giáo, văn phòng - văn hóa hành đạo và nếp sống của dòng Thiệt tỉnh Trúc Lâm, lịch sử nghệ thuật in khắc mỹ thuật, thân thể và sự nghiệp của một số vị cao tăng có nhiều đóng góp cho sự phát triển nền văn hóa dân tộc...

Một mặt của kinh Phật còn là một tác phẩm điêu khắc nghệ thuật tinh xảo, thể hiện tài hoa của người thiếp Việt xưa và là nguồn tài liệu để tìm hiểu nghệ thuật chạm khắc gỗ Việt Nam thời Lê - Nguyễn. Bên cạnh giá trị nghệ thuật di sản hiện vật vô tận, các mặt của Kinh Phật còn là nguồn tài liệu vô cùng quý giá cho việc nghiên cứu sự phát triển của ngôn ngữ Việt và chữ Nôm trong lịch sử. Nhờ những nỗ lực nghiên cứu giá trị to lớn của kho mặt của Kinh Phật, ông Ngô Văn Trứ, Phó giám đốc Sở Văn hóa - Thể thao - Du lịch Bình Giang cho biết thêm: *"Khác với kho mặt của bên khác, Việt Nam, bề mặt của này mang đậm nét nghệ thuật của Trứ Nhân Tông. Đó là quan tâm đến tư tưởng tâm, bởi các Phật tử thường nói "thiền nhất tu tâm, thiền nhì tu thân, thiền 3 tu chùa". Nó nghệ thuật, phù hợp với tư tưởng, tín ngưỡng của người Việt; nó thể hiện tư tưởng của Vua Trứ Nhân Tông, mang giá trị bên trong rất cao cũng như giá trị mặt nghệ thuật của người Việt xưa..."*

Với những giá trị lịch sử văn hóa to lớn như vậy, năm 1964, kho mặt của Kinh Phật chùa Vĩnh Nghiêm đã được Bộ Văn hóa công nhận là Di sản lịch sử - văn hóa cấp quốc gia. Trong phiên họp gần đây với Ủy ban Văn hóa Đại diện của UNESCO (Bộ Ngoại giao), đại diện Sở Văn hóa - Thể thao - Du lịch tỉnh Bình Giang, đại diện Văn phòng UNESCO cho biết UNESCO đã chấp thuận hồ sơ xin xét duyệt mặt của Kinh Phật của Việt Nam, những người sẽ xem xét công nhận di sản này là di sản tài liệu lịch sử của UNESCO.

Giới chuyên môn nhận định, việc UNESCO chấp thuận hồ sơ mặt của Kinh Phật chùa Vĩnh Nghiêm là bước đi đầu tiên, có ý nghĩa rất quan trọng để thể hiện, bên bè quốc tiếp nhận tài sản của Kinh Phật của Việt Nam. Chính vì thế, việc quảng bá, giới thiệu di sản này nói riêng, các di sản khác của Việt Nam đến với thế giới là rất quan trọng. Hiện Sở Văn hóa - Thể thao - Du lịch tỉnh Bình Giang đã triển khai nhiều hoạt động để thể hiện mặt của tiêu này./.

Hồ Địch

